

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS NUSIKALTIMŲ PREVENCIJOS 2024–2026 M. PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Joniškio rajono savivaldybės nusikaltimų prevencijos 2024–2026 metų programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos įgyvendinimo tarpinstituciniu veiklos planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. 370 „Dėl Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“, Saugios savivaldybės koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 184 „Dėl Saugios savivaldybės koncepcijos patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais nusikaltimų prevenciją.

2. Programoje numatytomis priemonėmis siekiama įgyvendinti Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos tikslus ir uždavinius šiose srityse: žmogaus, visuomenės ir valstybės teisėtų interesų apsaugos nuo nusikalstamų veikų, teisėsaugos institucijų ir kitų valstybės įstaigų pajėgumo ir gebėjimo užtikrinti viešąjį saugumą stiprinimo, glaudžių valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų bei mokslo ir studijų institucijų bendradarbiavimo plėtojimo, viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės ir aktyvios visuomenės. Priemonės nuosekliai siejamos su socialinių problemų sprendimu Joniškio rajono savivaldybėje ir yra viena kitą papildančios poveikio nusikalstamumui priemonės.

3. Programa padės vykdyti kryptingą nusikaltimų prevencijos politiką, kompleksiškai ir planingai plėtoti Joniškio rajono savivaldybės (toliau – savivaldybė) veiklą, skirtą gyventojų viešajam saugumui stiprinti.

II SKYRIUS NUSIKALSTAMUMO TENDENCIJOS

4. 2023 m. Joniškio rajone užregistruotos 306 (2022 m. – 287, 2021 m. – 280) nusikalstamos veikos. Išaiškinta 84,3 proc. (2022 m. – 88,9 proc., 2021 m. – 94,3 proc.) nusikalstamų veikų. Nusikalstamumo procesas stabilizavosi. Per pastaruosius trejus metus stebimos bendros nusikalstamų veikų mažėjimo ir jų išaiškinimo gerėjimo tendencijos.

2023 m. užregistruota 20 (2022 m. – 21, 2021 m. – 29) vagysčių, nusikalstamų veikų, padarytų elektroninėje erdvėje (sukčiavimų) – 71 (2022 m. – 31, 2021 m. – 6), 19 (2022 m. – 13, 2021 m. – 7).

Nemažėja įvykdytų nusikalstamų veikų skaičius viešosiose vietose: 2023 m. – 40 (2022 m. – 37, 2021 m. – 30) atvejai. Viešosios tvarkos nusikaltimų 2023 m. buvo 32 atvejai, 2022 m. – 30, o 2021 m. – 27.

Smurto artimoje aplinkoje analizės rezultatai rodo, kad 2023 metais situacija šioje srityje išliko stabili. Joniškio rajone dėl fizinio skausmo sukėlimo registruota nusikalstamų veikų: 2023 m. – 105, 2022 m. – 126, 2021 m. – 109.

Nepilnamečių nusikalstamų veikų srityje situacija pagerėjo. Ištirtų nusikalstamų veikų skaičius, kurių padarymu įtariami, kaltinami nepilnamečiai, mažėja: 2023 m. – 5, 2022 m. – 12, 2021 m. – 16.

Saugaus eismo srityje Joniškio rajone eismo įvykiuose 2023 m. žuvo 1, 2022 m. – 2, 2021 m. – 0 asmenų. Eismo įvykių, kuriuose buvo sutrikdyta žmogaus sveikata, 2023 m. fiksuota 10 (sužeista 11 asmenų), 2022 m. – 20 (sužeisti 25 asmenys), 2021 m. – 18 (sužeisti 28 asmenys).

Gaisrų kitimo tendencijos:

2023 m. kilo 51 gaisras, žuvo 0 žmonių, traumuoti 2 žmonės;

2022 m. kilo 65 gaisrai, žuvo 1 žmogus, sužalota 0 žmonių;

2021 m. kilo 69 gaisrai, žuvo 1 žmogus, sužalota 0 žmonių.

Pagrindinės gaisrų kilimo priežastys:

2023 m. pašalinis ugnies šaltinis – 28 proc., neatsargus žmogaus elgesys – 12 proc., krosnių, židinių bei dūmtraukių įrengimo ir eksploatavimo reikalavimų pažeidimai – 14 proc., tyčinė žmonių veika – 4 proc.;

2022 m. krosnių, židinių bei dūmtraukių įrengimo ir eksploatavimo reikalavimų pažeidimai – 25 proc.; pašalinis ugnies šaltinis – 18 proc., neatsargus žmogaus elgesys – 12 proc.;

2021 m. krosnių, židinių bei dūmtraukių įrengimo ir eksploatavimo reikalavimų pažeidimai – 28 proc., neatsargus žmogaus elgesys – 17 proc., pašalinis ugnies šaltinis – 12 proc.

III SKYRIUS NUSIKALTIMŲ PRIEŽASTYS IR SĄLYGOS

5. Gyventojų saugumas vertinamas pagal:

5.1. nesaugumo veiksniai: nusikalstamumas, eismo įvykiai, vaikų ir jaunimo teisių pažeidimai, smurtas šeimoje, gyvenamojoje aplinkoje ir t. t.;

5.2. rizikos grupės: vaikai ir paaugliai, socialiai remiami asmenys, socialinės rizikos asmenys (iš įkalinimo įstaigų grįžę, asocialūs, neturintys gyvenamosios vietos asmenys);

5.3. rizikos vietas: ugdymo įstaigos, pramogų laisvalaikio centrai, viešojo susibūrimo vietos, gyvenamieji namai ir kt. pastatai.

6. Pagrindinės nusikaltimų priežastys Joniškio rajono savivaldybėje:

6.1. nedarbas, vaikų ir jaunimo motyvacijos stoka, siekiant dalyvauti užimtumo veikloje;

6.2. psichoaktyvių medžiagų bei alkoholinių gėrimų vartojimas įvairiose amžiaus grupėse.

7. Nesaugumo veiksniai, rizikos grupės ir rizikos vietos sudaro kompleksą priežasčių / sąlygų, lemiančių poreikį įgyvendinti tam tikras priemones saugumui gerinti probleminėse srityse.

IV SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

8. Programos tikslas – kompleksškai planuoti ir koordinuoti nusikaltimų prevencijos priemones, susijusias su gyventojų saugumo stiprinimu ir saugios savivaldybės aplinkos kūrimu.

9. Svarbiausi programos uždaviniai:

9.1. nustatyti nesaugumo veiksniai, jų priežastis ir sąlygas, rizikos asmenų grupes, rizikos vietas;

9.2. įvertinti turimus administracinius, organizacinius, finansinius ir žmogiškuosius išteklius gyventojų saugumo stiprinimo veiklai organizuoti;

9.3. išskirti prioritetingas nusikalstamų veikų sritis rengiant 2024–2026 m. Joniškio rajono savivaldybės nusikaltimų prevencijos priemonių planą (toliau – Priemonių planas), numatyti už jo vykdymą atsakingus subjektus, priemonių įvykdymo terminus, finansavimą, planuojamus pasiekti rezultatus;

9.4. užtikrinti Priemonių plano kompleksškumą, siekti, kad Priemonių plane būtų numatyta kuo daugiau problemų sprendimo būdų ir taikomų prevencinių priemonių: vaikų ir jaunimo nusikalstamumo,

smurtinių nusikaltimų, turtinių nusikaltimų, nusikaltimų, daromų viešosiose vietose, priešgaisrinės saugos;

9.5. plėtoti savivaldybės administracijos, teisėsaugos institucijų, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenių ir visuomenės bendradarbiavimą stiprinant viešąjį saugumą ir mažinant nusikalstamumą;

9.6. įtraukti švietimo bendruomenę į saugios savivaldybės kūrimo veiklą;

9.7. plėsti nevyriausybinių organizacijų vaidmenį ir didinti gyventojų ir gyvenamųjų vietovių bendruomenių kompetencijas stiprinti gyvenamosios aplinkos saugumą, skatinti jų aktyvumą ir savanorystę.

10. Siekiant įgyvendinti Programą, parengtas Priemonių planas (priedas), kuris įgyvendinamas kiekvienais kalendoriniais metais.

11. Programos efektyvumas vertinamas pagal šiuos kriterijus:

11.1. įgyvendintų priemonių veiksmingumą;

11.2. įgyvendintų ir (ar) neįgyvendintų Programos priemonių skaičių;

11.3. įgyvendintų ir neįgyvendintų Programos tikslinių projektų skaičių.

V SKYRIUS

PROGRAMOS PRIEMONIŲ PLANO ĮGYVENDINIMO ADMINISTRAVIMAS

12. Programos priemonių plano įgyvendinimo administravimas:

12.1. už Programos priemonių įgyvendinimą atsako savivaldybės administracijos direktorius. Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu paskiria savivaldybės administracijos struktūrinį padalinį (asmenį), atsakingą už Programos įgyvendinimo organizavimą (koordinavimą);

12.2. Programos vykdymo kontrolę ir prevencijos priemonių efektyvumo vertinimą vykdo Joniškio rajono savivaldybės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės komisija (toliau – Komisija) teisės aktų nustatyta tvarka;

12.3. už konkrečių Programos priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako Priemonių plane numatytų priemonių vykdytojai;

12.4. Priemonių vykdytojai, pasibaigus kalendoriniams metams, ne vėliau kaip iki kito mėnesio 20 d. pateikia savivaldybės administracijos direktoriaus paskirtam savivaldybės administracijos struktūriniui padaliniui (asmeniui), atsakingam už Programos įgyvendinimo organizavimą (koordinavimą), informaciją apie Programos priemonių įgyvendinimo eigą, jų veiksmingumą;

12.5. už Programos įgyvendinimo organizavimą (koordinavimą) atsakingas savivaldybės administracijos struktūrinis padalinys (asmuo) apibendrina iš Priemonių vykdytojų gautą informaciją apie Nusikaltimų prevencijos veiklos plane numatytų priemonių įgyvendinimą, pasiektus rezultatus ir susistemintus duomenis perduoda Komisijai ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo 12.4 papunktyje nustatytos datos;

12.6. Komisijos pirmininkas (arba jo pavaduotojas) Programos priemonių vykdymo ataskaitą teikia savivaldybės tarybai iki ateinančių metų gegužės 1 d.;

12.7. Priemonių vykdytojai, atsižvelgdami į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtaką Programos priemonėms įgyvendinti, teikia Komisijai motyvuotus pasiūlymus dėl įgyvendinamų Programos priemonių koregavimo ar pakeitimo efektyvesnėmis, detalizuodami jų tikslus, vykdymo procesą ir vertinimo kriterijus.

13. Programą tvirtina, keičia ar pildo savivaldybės taryba.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Programos priemonių įgyvendinimas finansuojamas iš savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų finansavimo šaltinių.

15. Prireikus tam tikroms nusikaltimų prevencijos priemonėms įgyvendinti, gali būti numatytas papildomas finansavimas.

16. Programa skelbiama savivaldybės interneto svetainėje www.joniskis.lt. Informacija visuomenei apie įgyvendintas Programos priemonių plane numatytas priemones skelbiama savivaldybės interneto svetainėje.
